

Tilojen kuntalaiskäytön yleislinjaus

Voimassa 1.10.2026 alkaen

1. Strategiaperusta ja toiminnan tavoitteet:

Tilojen kuntalaiskäytöllä toteutetaan voimassa olevaa Espoo-tarinaa, sekä hyvinvointia, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, kestävästä kehitystä, kotoutumista ja osallisuutta vahvistavia Espoon kaupungin strategisia linjauksia.

Espoon kaupunki tukee hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta edistävää järjestötoimintaa monin tavoin, esimerkiksi tarjoamalla sille tiloja kunkin tilatyypin erillisten luovutusperiaatteiden mukaisesti. Tilojen kuntalaiskäyttö mahdollistaa asukas- ja harrastustoimintaa Espoon kaikilla asuinalueilla, tukee erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointia, ja lisää espoolaisten yhdenvertaisuutta ja osallisuuden kokemuksia.

Kuntalaiskäytön lisääminen vahvistaa ekologista, ekonomista ja sosiaalista kestävyttä vähentämällä kaupungin sisäistä liikkumistarvetta, tehostamalla olemassa olevien tilojen käyttöä ja mahdollistamalla monimuotoista yhteisöllisyyttä. Asukas- ja harrastustoiminnalla vähennetään myös segregaaation vaikutuksia tarjoamalla espoolaisille mahdollisuuksia kiinnittyä paikallisiin harrastusyhteisöihin. Hyvinvointialueen, järjestöjen, seurojen, yhteisöjen, yritysten ja oppilaitosten kanssa rakennetaan pitkäjänteisiä kumppanuuksia, jotka tuottavat uusia mahdollisuuksia harrastamiseen, osallistumiseen ja luovuuteen kaikenikäisille espoolaisille.

2. Tilojen kuntalaiskäytön määritelmä:

Kuntalaiskäytöllä tarkoitetaan kaupungin hallinnoimien tilojen luovuttamista asukas- ja harrastustoimintaan muuna kuin tilan pääkäyttäjän omana toiminta-aikana. Kuntalaiskäyttö on pääsääntöisesti vähäistä tilan pääkäyttäjän omaan toimintaan verrattuna, mutta tila voidaan myös luovuttaa kokonaan kuntalaiskäyttöön, jos näin toteutetaan kaupungin strategisia tavoitteita tai tilan pääkäyttäjän ydintehtävää.

Pääkäyttäjällä tarkoitetaan Espoon kaupungin tulosityksikköä, joka maksaa tilasta sisäistä vuokraa, ja pääkäyttäjän oma toiminta on aina ensisijaista tilojen kuntalaiskäyttöön nähden.

Kuntalaiskäytön mahdollistamisesta on *toiminnan omistajana* vastuussa aina se tulosityksikkö, jonka tavoitteita kyseinen tiloja käyttävä toimija toiminnallaan toteuttaa. Ellei kaupungin strategisia tavoitteita toteuttavalle toiminnalle löydy muuta luonnollista vastuuyksikköä, toiminnan omistaja on Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen tiimi. Toiminnan omistaja vastaa tilojen kuntalaiskäytöstä syntyvistä kustannuksista, sekä hallinnon organisoimisesta ja prosessien kehittämisestä.

Tilojen kuntalaiskäytön keskeisenä tavoitteena on espoolaisten hyvinvoinnin edistäminen asukas- ja harrastustoiminnalla. Kuntalaiskäytössä olevien tilojen luovutusperiaatteiden, hinnoittelun sekä tilojen tarjonnan ja valvontataparatkaisujen perusteena on alueellinen yhtenäisyys ja tasapuolisuus, palveluiden kustannustehokas ja vastuullinen tuottaminen sekä tilojen tehokas käyttäminen.

3. Tilojen kuntalaiskäytön yleislinjauksen soveltamisala:

Läpinäkyvän päätöksenteon ja kuntalaisten yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi tällä *yleislinjauksella* ohjataan kuntalaiskäyttöön liittyvää päätöksentekoa kaikissa Espoon kaupungin eri yksiköiden hallinnoimissa tiloissa.

3.1 Tilojen ulkopuoliseen käyttöön liittyvä päätöksenteko

Hallintosäännön mukaisesti kukin lautakunta päättää itsenäisesti tehtäväalueensa tilojen ulkopuoliseen käyttöön luovuttamisen periaatteista ja maksuista eli erillisistä tilatyypikohtaisista luovutusperiaatteista huomioiden kiinteistön omistusmuotoon liittyvät vuokra- tai palvelusopimukset. Käyttölupien myöntämisestä päättää toimitilapäällikkö, ellei asia kuulu muulle viranomaiselle. Lautakuntien päättämissä *tilatyypikohtaisissa luovutusperiaatteissa* määritellään käyttövuorojen myöntämjärjestys ja käyttökorvausten hinnastot. Lisäksi kunkin tilatyypin omissa *kuntalaiskäytön käyttöehdoissa* määritellään tarkemmat varaamiseen liittyvät vastuut, ehdot ja käytännön ohjeet.

Tilapalvelut-liikelaitos toimii kaikkien kaupungin hallinnassa olevien toimitilojen sisäisenä vuokranantajana ja valvoo tilan pääkäyttäjän eli sisäisen päävuokralaisen etua suhteessa tilapäiseen ja rinnakkaiseen käyttöön. Tavanomaisen kuntalaiskäytön lisäksi asukas- ja harrastustoiminnan käyttöön voidaan tilapäisesti osoittaa myös tiloja, joilla ei ole lainkaan sisäistä päävuokralaista. Käyttölupien myöntämisestä ja toiminnan koordinoinnista vastaa silloin Tilapalvelut-liikelaitos.

3.2 Kumppanuuteen perustuva tilojen käyttö

Tavanomaista kuntalaiskäyttöä laajemmasta tilojen ulkopuolisesta käytöstä voidaan sopia erikseen myös osana kaupungin erilaisia kumppanuussopimuksia, esimerkiksi taiteen perusopetuksen, työväenopistojen, kieli- ja kulttuurikoulujen tai muiden kumppaneiksi valittujen järjestöjen toiminta.

Kumppanuuksista vastaa aina toiminnan omistava yksikkö, joka sopii kunkin tilan pääkäyttäjän kanssa vastuulautakunnan päättämiin tilatyypikohtaisiin luovutusperiaatteisiin kirjattavat kumppaneidensa tilojenkäyttömahdollisuudet. Tilatyypikohtaisissa luovutusperiaatteissa tulee määritellä selkeä luovutusjärjestys huomioiden, sekä tulosityksikön omien että näiden erikseen sovittavien kaupungin muiden yksiköiden kumppanien tilatarpeiden ensisijaisuus muuhun kuntalaiskäyttöön nähden.

4. Kaupunkitasoisesti noudatettavat linjaukset

Tilatyypikohtaisilla luovutusperiaatteilla toteutetaan seuraavia Espoon kaupungin strategisia linjauksia:

- Espoo-tarina taloudellisine tavoitteineen
- [Hyvinvointisuunnitelma](#)
- [Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista ohjaavat asiakirjat](#)
- [Kestävän kehityksen ohjaavat asiakirjat](#)
- [Maahanmuutto- ja kotoutumisohjelma](#)
- [Osallisuusmalli](#)

Kaupungin tiloissa järjestettävän tilaisuuden tai tapahtuman sisältö tai luonne ei voi olla ristiriidassa Suomen lain kanssa, eikä olla hyvän tavan vastainen. Tiloja ei vuokrata eikä luovuteta käyttöön ihmisryhmiä syrjivään toimintaan eikä sellaiselle toimijalle, jonka muun toiminnan sisältö on selkeästi ihmisryhmää tai ihmisryhmiä syrjivää.

Tilojen käyttäjiä kannustetaan noudattamaan turvallisemman tilan periaatteita ja huomioimaan niiden mukaisesti osallistujien turvallisuus ja yhdenvertaisuus.

Kukin lautakunta päättää itsenäisesti tehtäväalueensa tilojen ulkopuoliseen käyttöön luovuttamisen maksuista ja hinnoitteluperiaatteista. Hinnoitteluperiaatteilla toteutetaan ensisijaisesti lautakunnan tehtäväalueen tavoitteita ja kohderyhmän tarpeita. Lisäksi hinnoittelussa huomioidaan sovitut kumppanuudet, kuten hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämistyötä tekevät järjestöt, erityisesti senioritoiminta, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden toiminta sekä kotouttava toiminta.

4.1 Poliittinen toiminta

Puolueet ja muut poliittiset yhdistykset voivat järjestää kuntalaiskäyttötiloissa suljettuja kokouksia ja muita omia tilaisuuksiaan. Lisäksi kuntalaiskäyttötiloissa voidaan järjestää avoimia, ajankohtaisiin teemoihin liittyviä poliittisia tilaisuuksia. Espoon kaupungin sisätiloissa ei kuitenkaan voi järjestää yhden puolueen yleisötilaisuuksia vaalikaranteenin aikana. Vaalikaranteeni alkaa kuukausi ennen varsinaista äänestyspäivää. Tilavarausten tasapuolisuuteen eri puolueiden kesken kiinnitetään erityistä huomiota etenkin vaalien läheisyydessä. Tilaisuuksien ohjelman on edistettävä demokratiaa, hyviä väestösuhteita ja yhteiskunnallista keskustelua, tai muuten toteutettava Espoon kaupungin arvoja.

4.2 Uskonnollinen toiminta

Tilojen kuntalaiskäytössä ei sallita tilaisuuksia, joiden pääasiallisena tarkoituksena on tunnustuksellinen uskonnonharjoittaminen tai uskonnollisen vakaumuksen levittäminen. Tällaisia ovat esimerkiksi jumalanpalvelukset, hartaus- ja rukoustilaisuudet sekä tunnustuksellinen uskonnon opettaminen. Tilaisuuden luonnetta arvioidaan kokonaisuutena.

4.3 Yleisötilaisuudet ja juhlat

Kuntalaiskäyttöön liittyvät yleisötilaisuudet, juhlat ja muut isot tapahtumat ovat sallittuja vain sellaisissa Espoon kaupungin tiloissa, joiden tila- ja turvallisuusratkaisut mahdollistavat isojen tilaisuuksien järjestämisen. Tilaisuudet, jotka ovat julkisesti koollekutsuttuja tai joihin muuten liittyy tilaisuuden häirinnän riski, vaativat järjestyksenvalvontaa. Tilavaraushakemusten käsittelyssä on tarvittaessa käytettävä tapauskohtaista riski- ja uhka-arvioihin perustuvaa harkintaa.

Tilatyypikohtaisissa luovutusperiaatteissa voidaan kohderyhmän tavoitteiden mukaisesti tarkentaa näitä yleisö- ja juhlatilaisuuksiin liittyviä luovutusperiaatteita.

4.4 Seniori-, vammais- ja muiden järjestöjen hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta edistävä toiminta

Vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä on toimialojen yhteinen. Tilojen käyttömahdollisuuksilla ja muilla järjestöavustuksilla mahdollistetaan Espoon asukkaille toimintaa, jonka pääpainopiste on ennaltaehkäisevässä hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämistyössä, esimerkiksi yksinäisyyden ja turvattomuuden vähentämisessä ja mielenhyvinvoinnin vahvistamisessa.

4.5 Kotoutumista edistävä toiminta

Kaupungin kaikkien tilojen ulkopuolisesta käytöstä päätettäessä huomioidaan kotoutumista edistävä toiminta, kuten järjestöjen organisoima kieli- ja kulttuurikoulutoiminta, ja sen alueellisesti tarkoituksenmukaiset toimintaedellytykset. Jos toiminta on tavanomaista kuntalaiskäyttöä laajempaa, toiminnan omistaja tekee tarvittavat kumppanuussopimukset.

Kieli- ja kulttuurijärjestöjen toiminta espoolaisilla kouluilla ja sen näkyminen koulujen arjessa vahvistaa koulujen, kodin ja järjestöjen välistä yhteistyötä sekä tukee palvelujen yhteiskehittämistä. Toiminta myös lisää maahanmuuttajaperheiden luottamusta koulutyöhön. Kieli- ja kulttuurikoulutoiminta edistää perheiden ja yhteisöjen osallisuutta, tukee kotoutumista ja vahvistaa paikallista yhteisöllisyyttä. Samalla se auttaa vähentämään segregatiota. Koulujen ja järjestöjen tiiviimpi yhteistyö yhdistettynä järjestöjen vahvaan paikallistuntemukseen ja yhteyksiin yhteisöihin tukee kaikkien lasten koulunkäyntiä monipuolisesti.